

EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 29/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om arbets- och näringscentraler samt arbets- och näringsbyråer

Till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 20 maj 2008 en proposition med förslag till lag om arbets- och näringscentraler samt arbets- och näringsbyråer (RP 55/2008 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet, jord- och skogsbruksutskottet och ekonomiutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Matti Ilonen, arbets- och näringsministeriet
- lantbruksråd Helena Serén, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Jorma Kantola, inrikesministeriet
- teknologidirektör Raine Hermans, Tekes — utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

- överinspektör Juha Kieksi, Livsmedelssäkerhetsverket Evira
- överdirektör Leena Tenhola, Landsbygdsverket
- direktör Juha S. Niemelä, Mellersta Finlands TE-central
- direktör Markku Gardin, Satakunta TE-central
- landskapsdirektör Esa Halme, Landskapens förbund i Finland rf
- verkställande direktör Uljas Valkeinen, Mellersta Finlands handelskammare
- jurist Jaana Meklin, Akava r.f.
- innovationsdirektör Hannele Pohjola, Finlands Näringsliv
- direktör Juha Ruippo, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- specialrådgivare Saana Siekkinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Antti Neimälä, Företagarna i Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med lagen om arbets- och näringscentraler samt arbets- och näringsbyråer är att förbättra den service som erbjuds privat- och sam-

fundskunder. Centralerna är enheter som hör till statens regionalförvaltning och arbetskraftsbyråerna är myndigheter inom lokalförvaltningen. I lagen föreskrivs om centralernas och byråer-

nas uppgifter, styrning och organisation. Närmare bestämmelser utfärdas genom förordning och arbetsförordning. Arbets- och näringsministeriet kan bestämma att centralerna ska specialisera sig och att de ska sköta uppgifter utanför sitt verksamhetsområde i samarbete med andra centraler och myndigheter, intressentgrupper och kunder.

Under beredningen av propositionen beaktades projektet för omorganisering av statsförvaltningen. I planering och verkställande av projektet kan även erfarenheterna från reformen av arbets- och näringsförvaltningen utnyttjas.

Enligt ekonomiutskottets uppfattning ger den föreslagna reformen goda möjligheter att förbättra kundservicen i regionerna och beaktar de regionala särdragen. Utskottet anser det vara viktigt att centralerna och byråerna har beredskap att reagera snabbt på ändringar inom områdets näringsliv.

Ekonomiutskottet anser det viktigt med tanke på organisationens funktion och effektivitet att lagförslaget tydligt definierar ledningsförhållandena och behörighetsfördelningen mellan cheferna för centralen och byrån. Centralen är en enhet som leds av chefen, och chefen har ansvaret för centralens verksamhet inom regionens utvecklingsarbete. Chefen för byrån som är underordnad centralen leder byråns verksamhet och har ansvar för att uppnå de resultatmål som centralen har ställt.

Enligt den nya lagen ska arbets- och näringscentralen grunda och lägga ner arbets- och näringsbyråerna och fatta beslut om deras filialer. Byråerna har inom sin region den viktiga uppgiften att erbjuda arbetskraftsservice, säkra till-

gång till arbetskraft, integrera invandrare och främja företagsverksamhet.

Ekonomiutskottet anser att arbets- och näringsbyråns serviceställen med tillräckligt mångsidig service ska placeras nära kunderna enligt efterfrågan på service. Med tanke på utveckling av företagsverksamheten är det väsentligt att det finns tillgång på kompetent arbetskraft. Utskottet poängterar den översyn av statsförvaltningen som regeringen förbereder: i samband med reformen ska även arbets- och näringsministeriets region- och lokalverksamhet bedömas. Likaså poängterar utskottet finansministeriets utredning om tillgänglighet när det gäller statens lokalförvaltnings kundservice (Utredningsmannens rapport: Uusi julkinen asiakaspalvelumalli /Den nya offentliga kundservicemodellen). Dessa utgör en helhet och i samband med det ska det säkerställas att servicen görs tillgänglig och sakkunnigheten förs nära kunderna enligt efterfrågan.

Det är väsentligt med tanke på utveckling av företagsverksamheten att det finns tillgång på kompetent arbetskraft. När behovet av arbetskraft växer bör arbets- och näringsbyråerna så effektivt som möjligt sysselsätta och förmedla inhemsk osysselsatt och mobil arbetskraft. Behovet av utländsk arbetskraft växer och bland invandrarna finns arbetskraftspotential. Därför betonas också arbets- och näringsbyråernas uppgift att främja integrering och utbildning.

Utlåtande

Ekonomiutskottet anför

att arbets- och jämställdhetsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 15 oktober 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Antti Rantakangas /cent
medl. Janina Andersson /gröna
Hannu Hoskonen /cent
Harri Jaskari /saml
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst (delvis)
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /saml (delvis)

Eero Lehti /saml
Päivi Lipponen /sd (delvis)
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Petteri Orpo /saml (delvis)
Sirpa Paatero /sd (delvis)
Markku Uusipaavalniemi /cent
Ulla-Maj Wideroos /sv
Antti Vuolanne /sd (delvis)
ers. Matti Saarinen /sd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Regeringens proposition med förslag till lag om arbets- och näringscentraler samt -byråer motsvarar ministeriereformen som gjordes tidigare. Erfarenheterna från ministeriet är få och därför kan man ännu inte dra slutsatser av reformens inverkningar.

I sitt utlåtande stöder ekonomiutskottet med vissa anmärkningar regeringens proposition med förslag till lag om TE-centraler och TE-byråer. Utskottet beaktade dock inte tillräckligt noggrant att lagförslaget ger chefen för TE-centralen tämligen vida befogenheter att bestämma om byrånätverket inom verksamhetsområdet. Statsförvaltningens produktivhetsprogram och statsfinansernas strama utgiftsramar hotar leda till att antalet TE-centraler minskar. Detta leder till att viktig service flyttar längre bort och servicen försvagas på stora områden i hela landet.

Regeringens proposition fortsätter den centralisering av service inom statens lokalförvaltning till landskapscentra eller endast några centraler för ekonomiska regioner som pågick tidigare under Vanhanens regering. Om servicen flyttar längre bort främjas utvecklingen av ojämlikhet och avfolkningen av landsbygden.

De regionala skillnaderna i arbetslösheten är stora och när ekonomin stramas åt hotar arbetslösheten att öka. Det är viktigt med tanke på både arbetssökande, företag och kommuner att varje ekonomisk region har en TE-byrå som erbjuder omfattande service. Särskilt viktigt är det på områden med långa distanser och hög arbetslöshet. Byråer som blir för stora är inte tillräckligt effektiva.

Tyvärr nöjde sig ekonomiutskottet med att godta i sitt utlåtande linjedragningen gällande centralisering.

Vidare konstaterar vi att verksamhetsperioderna för landskapets samarbetsgrupp (MYR) och TE-centralens näringsdelegation borde vara enhetliga, så att förutsättningarna för samarbete tryggas så bra som möjligt.

Förslag

På basis av det ovan nämnda föreslår vi

att utskottet förutsätter att regeringen ser till att varje ekonomisk region tryggas en arbets- och näringsbyrå som erbjuder omfattande service.

Helsingfors den 15 oktober 2008

Toimi Kankaanniemi /kd
Matti Kangas /vänst

Matti Saarinen /sd
Jouko Skinnari /sd